

49  
Anteckningar till Protocollat  
som hölls vid förättad Visitation  
uti Vittangi kyrkoby den  
3<sup>de</sup> martii 1844. — Närvaran-  
de Herr Pastor Ingemar Linstedt,  
missionarien C. J. Grape,  
BruksBokhållaren Malm  
samt en del af Lapparna och  
Finiska Allmoget.

S. 1.

Efter slutad Guds-tjenst hölls af undertecknad  
ett kort tal på finiska språket, hvarefter några  
frågor framställdes till församlingen, rörande  
den Allmänna Guds-tjenstens firande, husför-  
hårens hållande, m. m. hvarne församlingen  
svarade, att Guds-tjensten, jämte husförhåret, samt  
öfriga profetiska Embets-förrättningar, blif-  
vit vederbörligen fullgjorde.

S. 2.

På tillfrågan, huru husförhåret, hålles med  
Lapparne, svarades af Pastor Linstedt, att  
en del af Lapparne, dock likväl ike alla,  
infinna sig i de Bondbyar, som ligga  
Lapparnes Råtor närmast, uti hvilka Bond-  
byar äfven de Lappar förhöras, som der  
infinna sig.

S. 3.

Nämndemannen och Nybyggaren Johanes  
Nilsson Fjellborg från Jukkasjärvi, samt  
BruksBokhållaren Malm anmärkte,  
att Böndag ike blifvit hållet i Ju-  
kkasjärvi kyrkoby på den vanliga tids-  
den, nemligen å lördagen efter Anders-  
meso dag; att Pastor Linstedt kommit  
till Jukkasjärvi lördagen förrut, och  
dröjt der till fredagen, hvarefter han  
afrest till Vittangi, sedan han i Ryr-  
kan hunnit, att Böndagen skulle  
att firas i Vittangi; att större delen

af Lappallmogen efter Dattors af-  
resa från Juckasjärvi, ankommit till  
hämde Kyrkoby i den förmodan, att  
Anders mесо Bøndagen skulle firas der-  
jammastädes; att de vid samma till-  
fälle hämtat flere lik, som nu ligga  
obegrafna i Juckasjärvi.

Visitation, som hos sig någorlunda kän-  
na förhållandet med Lappallmogen  
i Juckasjärvi, för hvilkas skull  
den Kongl. tillåtelsen, att få flytta tiden  
till Bøndagarnes firande, egentligen var  
gifven, tillföde nu Dattor diupstod samt  
den närvarande församlingen, att  
Gudstjenst ovillkorligen bör hållas  
i Juckasjärvi 2<sup>de</sup> gånger om året  
på den tid, då Lappallmogen ligger  
Juckasjärvi närmast: nemligen på  
Jöndagen, som infaller näst efter  
Anders dag, hvilken deraf fått namn  
af Anders mесо Bøndag, och firas  
på samma tid i alla Lappmarkes  
af det skäl, att Lapparne då alla  
månt flytta ner från fjelltrakterna  
och komma Kyrkoplatserna när-  
mast. Andra gången bör Gudstjenst  
hållas i Juckasjärvi vartiden, då  
Lapparne åter flytta upp till fjell-  
trakterna, och komma således Juckas-  
järvi Kyrkoplats närmast. Vidare  
yrkade yrkade Visitation, att ~~den~~  
tiden, då Gudstjenst skall hållas i

Juckas-  
mogen  
att  
na  
öf-  
var-  
ras  
daga  
dra

Vip-  
som  
i V-  
hvar  
blis-  
by,  
när  
jipp-  
ann  
att  
läg-  
pas-  
en  
mit  
me  
att  
när  
Gre-  
dreg  
för  
för  
po-  
utp-

Juokasjärvi bör tidigt tillkännagivas all-  
mogem, genom Rungörelse från Predikstolen,  
att ingen okunnighet derom må Rung-  
na, förklaras, såsom händelsen vid det nu-  
öfverstälade tillfället torde hafva  
varit. — Bondagarne i Vittangi kunde fi-  
ras antingen före eller efter Janne Bond-  
dagens firande i Juokasjärvi, såsom i an-  
dra lappmarker statueradt är.

S. 4.  
Visitation tillsporde dernäff, så väl Pastor,  
som församlingen, om Rysko bygnaden  
i Vittangi, huru långt den avancerat.  
hvarpa uplyfter, att plats till Rysko  
blifvit uttynt med i Vittangi Rysko-  
by, af Pastor diupstod med biträde af 2  
Nämndemän, men att dervid ingen a Con-  
fessorii vägnar varit närvarande. Vidare  
anmärktes af Missionairen Grape,  
att den uttynta platsen vore ganska  
lägländt och frugig, och således föga  
passande till Rysko plats; att deremot  
en holme, som ligger ungefärligen 1/2  
mil från Vittangi By, syntes der till  
mera passande. Visitation anmärkte  
att vid Val af Rysko plats, för-  
nämligast borde hafvas afseende på  
Grunden till undvikande af allt för  
dryga Kostnader vid Grunden, eller Pen-  
sionens Upfattande; och kemställen  
föröfrigt till maxin Venerandi Confi-  
ssorii bepröfvande, huru vida den  
uttynta platsen må antagas utan vi-



dere undersökning af ojäfaktige män.

§. 5.

Pastor Linftek anmårdades, att gifra visitator del af Räkningarne öfver redan skedd utgifter, och i öf för Vittangi Kyrkobyggnad, hvilka räkningar af visitator skulle inlemnas till maxime Underandi Consistorii pröfning.

§. 6.

Visitator anmärkte, att Pastor Linftek för rättat Gudstjensten, samt Meristernial og Nattnarors gång utan Kappa vid detta tillfälle, och tillsporde Herr Pastorn om ord-faken dertill, hvartill denne svarade, att han väl hade en Kappa, men att han icke onsjä dess bruk vara synnerligen smakh-påliggande, men att, om det nödvändigh fördrades, han nådaneffer skulle bruka Kappa. Saken hemställes af visitator till max. veneran-di Consistorii pröfning.

§. 7.

Pastor Linftek hade ä en Socknestämmas lätel välja en Socknefullmäktig vid namn Nils Hindrikesson i Vittangi, hvilken nu företalde Socknestämmans Protocolls utdrag, innehållande sitt Updrag, att vid visitation, tillfället förä talan i Socknefullmäktigen, var-nar; men som visitator ansöf yrtrande rat-ton vid visitation, tillfället vara all-män of fri, så kunde ä detta Protocolls utdrag icke något annat afseende fästas, än att Socknefullmäktigen ejde lika rätt att tala, som hvarje annan till församling-gen hörande fri man, hvilket till ofrerrät-telse förståndigades. Och som marken Pa-pstor eller församlingen, hade något vidare att andraga, så komförlofrades församlingens med tillonkan af den Högfes nåd och väljig-nelse. —

På ef  
ys min  
förhöf  
ankö  
vards  
Komm  
dertill  
upläp  
till  
men  
vore  
vo;  
le  
att  
önska  
dapp  
före  
fäst  
het  
dapp  
jeda  
ne  
förh  
blifv  
folke  
Komm  
ren  
flor  
sin  
höf  
de  
min  
af  
gaf  
spr  
Komm  
ning

På eftermiddagen skulle, enligt förut med på-  
 lysning i Böneshäft, sjölvne äro nattvardsbarn  
 förhöras i Prestegården; men vid visitator  
 ankomst dit funnos inga af sitt admitterade natt-  
 vards Barn der, ej heller fädes några fädane vara  
 komne till Ryskobyn. På tillfrågan om orsaken  
 dertill, svarade Pastor Linnest, att han väl  
 uppläst Helsingörelsen derom på samma gång, som  
 tillkännagifvandet om den blifvande visitatio-  
 nen blifvit publiceradt, men att det ikke heller  
 vore någon plikt på, om dessa Barn uteblef-  
 vo; hvaraf vill synas, som Herr Pastorin  
 le hemligen hafva instruerat dessa Barn  
 att ikke infinna sig. Visitator hade likväl  
 önskat förhöra dessa Barn, såsom i de öfriga  
 Lappmarkerna prett, för att upptäcka en jämför-  
 else, och på grund af en sådan jämför-  
 else, var Venerandi Consistorii Lärnärskam-  
 meren ä döma högst viktiga angelägenhet, vti  
 Lappmarkerna så mycket viktigare, som Prestene der,  
 sedan de i tidigare tider tyngt att besöka Lapp-  
 markerna i deras hemvist, fännen äro tillfälla att de  
 förhöra och undervisa; hvaraf nödvändigt måste  
 blifva en följd, att den undervisning, som detta  
 folket får i den så kallade Krist Scholan  
 kommer att gälla för hela lifstiden. Misspionä-  
 ren Grane hade äfven underrättat Visitator, att  
 flere af de Lappiska Barn, hvilka Pastor  
 ämshedd admitterat till Nattvarden voro  
 högst okunniga i Christendomen, samt att  
 de ikke kunde ens kunde säga, mycket  
 mindre läsa imman till; vti då Pastor  
 af Visitator tillfrågades om orsaken dertill, an-  
 gaf han såsom mål, att han ikke kände Lappiska  
 språket, och att de Lappiska Barnen ikke kunde  
 komma tillrätta med det finska språket; i anled-  
 ning hvaraf Visitator sågade Herr Pastor, Lärnärskam-

famhet derå, att max. Venerandum Consistori-  
um i thy fall, och dereff denna Upgjift vore  
grundad, torde finna sig förantalen, att skil-  
ka Herr Pastorn en medhjelpare i En-  
betet, som vore hemma i båda språken.  
Elvas Begrepps utvecklingen synes finnas  
Visitator visstligen Herr Pastor dinstedt, anmärk-  
ning sammanhängande; men i afseende på inre  
och utreklamning tyckes Herr Pastors okun-  
nighet i Lappskan ike lägga något hinder  
i vägen, dereff Herr Pastor juane för godh,  
att göra sig ~~ett~~ litet anera möda: hvar för  
Visitator yrkar, att Herr Pastor dinstedt,  
genom maxim. Venerandi Consistorii åtgärd  
blis tillhållen, att å nys undervisa de barn  
vilka, under hans Embets tid admittorade  
till Nattevarden, ike befinnas äga förvar-  
lig christendoms kunskap; samt att mis-  
sionen Grape bös inga en förteckning öfver  
alla de yngre personer, hvilka han under  
sina Embets resor i Jukkasjärvi Lappbygd  
finnas vara i christendomen okunnige.  
Visitator anser sig äga på mycket mera ståt till  
förenämde yrkande, som ett allmänt rykte inkom  
Jukkasjärvi församling för målen, att Pastor  
dinstedt tar mutas af Nattevards barnen, och  
kunskap. Det måste också uten tvifvel  
vara obekämt för max. ven. Consistorium,  
att samma sadana förkelantiga tillfällen  
om Lappskas Presterskapet på en del ställen  
vara grundade, som man i feornare tider finnas  
offentliggjorde genom tryck; till exempel ett  
C. O. Gravallii Tal, hållet i Stockholms  
Prest jämskap d. 21 Octob. 1847, der det heter:  
"(pag. 24) att man länge sag på Lappskas  
Presterskapet, med några tyfande undan-

" tag  
" Or  
Vitt

D. S.

Gr  
n  
eff  
och  
att  
vin  
fol  
L  
p  
ver  
tem  
vis  
fla  
vis  
i a  
fin  
till  
prö  
ra  
intr  
ing  
C  
ma,  
ning  
att  
g  
kan  
dan  
I  
reda



"tag, kunnat tillämpa det bekanta  
" Ordspråket: Qualis rex, talis grex."

Vittangi, Datum som ofram.

L. L. Lestadius.

P. S. Efter Viftions dagen har Missionairen  
Grege tillkännagifvit, att en del af de perso-  
ner, som Pastor Linfstedt valdt till Catecheter, och  
efter föregifvande undervisat, varit oförskickliga  
och försumliga i Borna undervisningen, och  
att detta torde hafva varit förnämliga anled-  
ningen till de täta ombytten med Catecheter,  
som egh rum i Jukkasjärvi, sedes Pastors  
Linfstedt tilldrack pastoratet. Undertecknad  
hörde Pastor Sjellnes föra samma klagan öf-  
ver de af Pastors Linfstedt tillfatta Cateche-  
terne, att de hvarken voro tillbörligen under-  
visade, eller med usförligning valda; och därpå  
samma förhållande finnes anmärkt i ti-  
tulationens protocollet af den 11<sup>te</sup> Februari  
i afseende på Catecheterne i Arjeplog. Jag  
finner sig undertecknad förantåten, att hinfställa  
till mae. Venerandi Consistorii Högst Upplyfva  
pröfning, kunnande valet af Catecheter må va-  
ra egennyttige Pastors ofverlåtat, uti vilken  
intresse ett tätare ombyte af Catecheter måste  
ingå. Det är lätt insedd, att dugligheten hos en  
Catechet, består förnämlichast uti det nit af den vör-  
ma, hvormed han omfäctes faken, uti den egoff-  
ring af egna beqvämlichkeiten, som han är beredd  
att göra; äfven som framgången af hans riktiga  
gutomål hufvudsakligen beror af det intresse han  
kan hafva för själva faken. Men att finna så-  
dana subjecter i Lappmarken, är ingen lätt sak.  
I Arjeplog, Arjeplog, hvarest en Mission, Schola  
redan blifvit Organiserad, torde biffen på

tjenliga Catechet ämnen snart kunna af-  
hjelpas, om den dervarande missions Cateche-  
ten Norberg, finge föreslå någon af sina  
Elever, till hvilken han kunde hafva förtro-  
ende; Men i Guckasjärvi blir det varare  
att finna tjenliga subjecter; Ols så nu Pastor  
linstedt återigen, enligt hvad missionsären  
Grape tillkännagifvit, varit betänkt på  
att bilda ett Catechet ämne, i någon odug-  
lingo ställe, som Nejligen blifvit affjätt, på  
här bemänte missionsärens yskan, att Pastor  
linstedt borde bilda det nya Catechet ämnet  
för de arfvoden, han redan förrut upburit,  
sedan erfarenheten visat, att de af honom  
bildade Catecheter varit odugliga. Underste-  
nad vågar hemställa till m. m. Venerande  
Consistorii högt uplyfta pröfning, hurvida  
icke missionsären Grape må få sig uppdraget  
att bilda en ny Catechet, med villkor, att cate-  
chet ämnet sedan blir pröfvadt af en ojäf-  
aktig Prestman. Därefrån den 16. maji  
1844.  
L. L. Lastadius.